

(4)

(Nº 66.)

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1946.

SESSION DU 2 JUILLET 1946

Proposition de loi fixant les pensions de retraite, des veuves et d'invalidité des ouvriers mineurs.

DÉVELOPPEMENTS

Nul ne peut contester que les pensions de retraite attribuées aux ouvriers mineurs, même quand il s'agit de bénéficiaires jouissant des maxima accordés par les dispositions légales dans les cas les plus favorables, sont notoirement insuffisantes.

La situation faite aux vieux mineurs pensionnés, à leurs veuves ou à leurs orphelins, ne répond pas à une juste et équitable réparation des efforts fournis pendant toute une carrière d'un labeur particulièrement pénible et incontestablement insalubre.

Non seulement, il importe de porter les taux de pensions de retraite des ouvriers mineurs à un niveau convenable, permettant aux intéressés de vivre décemment, mais il est également nécessaire de simplifier l'ensemble du régime.

Tous les travailleurs doivent pouvoir prétendre à une pension de vieillesse décente, leur assurant, à eux et à leur famille, une vieillesse à l'abri du besoin. Cette notion de sécurité doit être étendue, en toute justice, à leurs veuves et à leurs orphelins.

BELGISCHE SENAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1946.

VERGADERING VAN 2 JULI 1946.

Wetsvoorstel tot vaststelling van de ouderdoms-, weduwe- en invaliditeits-pensioenen der mijnwerkers.

TOELICHTING

Niemand kan betwisten dat de aan de mijnwerkers toegekende ouderdomspensioenen, zelfs voor de rechthebbenden die de maximum-bedragen genieten welke de wettelijke bepalingen in de gunstigste gevallen toestaan, kennelijk ontoereikend zijn.

De toestand van de bejaarde gepensioneerde mijnwerkers, hun weduwen of weezzen, beantwoordt niet aan een rechtvaardige en billijke vergoeding van de krachtsinspanningen die zij tijdens een gansche loopbaan van bijzonder moeizamen en ontegenzeglijk ongezonden arbeid geleverd hebben.

Niet alleen dienen de bedragen der mijnwerkerspensioenen opgevoerd tot een behoorlijk peil, dat de belanghebbenden in staat stelt om fatsoenlijk te leven, doch het is eveneens noodzakelijk het stelsel in zijn geheel te wijzigen.

Alle arbeiders moeten kunnen aanspraak maken op een behoorlijk ouderdomspensioen, dat hunzelf en hun familie een kommerlozen ouden dag verzekert. Dit begrip van veiligheid moet, in volle rechtvaardigheid, tot hun weduwen en weezzen uitgebreid worden.

Ce qui est vrai pour l'ensemble des travailleurs doit l'être également pour les ouvriers mineurs, dont les efforts constants depuis la libération, accomplis dans des conditions particulièrement difficiles, ont permis le relèvement du pays.

Les pensions de retraite des ouvriers mineurs du fond et des ouvriers mineurs de la surface doivent être égales pour tous les travailleurs ayant effectué une carrière complète.

Il est normal que le salaire du mineur de fond soit supérieur à celui du travailleur de la surface.

La pension doit être calculée sur la base du salaire mathématique moyen payé à l'ensemble des ouvriers mineurs du fond et à l'ensemble des ouvriers mineurs de la surface, pendant l'exercice précédent.

Il n'est pas exagéré d'accorder comme pension de retraite 75 % du salaire annuel établi sur ces bases; ces taux sont normaux, car il est de justice élémentaire que les vieux jours des travailleurs, qui ont consacré le maximum de leurs efforts au bien-être de la collectivité, soient assurés par cette collectivité.

Il ne peut être envisagé à cette époque de progrès social que l'âge de la retraite soit considéré par les travailleurs comme une calamité parce que annonciatrice de gêne et de misère.

Le métier de mineur est particulièrement pénible, insalubre et dangereux. Les ouvriers mineurs arrivés à l'âge de la pension, quand ils échappent aux accidents et à la maladie, sont en général dans un état précaire. Il importe de réduire les risques qu'ils encourrent en limitant la durée de la carrière du mineur de fond à 25 années et celle du mineur de la surface à

Wat waar is voor de arbeiders in het algemeen moet ook waar zijn voor de mijnwerkers, wier gestadige inspanningen sinds de bevrijding, in bijzonder moeilijke voorwaarden verricht, de herleving van het land hebben mogelijk gemaakt.

De ouderdomspensioenen der ondergrondsche en der bovengrondsche mijnwerkers moeten gelijk zijn voor al de arbeiders die een volledige loopbaan vervuld hebben.

Het is normaal dat het loon van ondergrondschen mijnwerker hooger is dan dat van een bovengrondschen arbeider.

Het pensioen moet berekend worden op de basis van het rekenkundig gemiddeld loon tijdens het voorgaand dienstjaar uitbetaald aan de gezamenlijke ondergrondsche mijnwerkers en aan de gezamenlijke bovengrondsche mijnwerkers.

Het is niet overdreven als pensioen 75 % van het op die basissen berekend jaarloon toe te kennen; die bedragen zijn normaal, want het behoort tot de elementaire rechtvaardigheid dat de oude dag van de arbeiders, die het maximum van hun inspanningen besteed hebben aan het welzijn van de gemeenschap, door die gemeenschap verzekerd wordt.

In dezen tijd van socialen vooruitgang is het onduldbaar dat de leeftijd der oppensioenstelling door de arbeiders beschouwd wordt als een ramp, omdat die leeftijd voor hen het begin van armoede en ellende betekent.

Het mijnwerkersberoep is bijzonder moeizaam, ongezond en gevaarlijk. De mijnwerkers die op den voor het pensioen vereischten leeftijd gekomen zijn, wanneer zij aan ongevallen en ziekte ontsnappen, bevinden zich over het algemeen in een zorgelijker toestand. De risico's die zij loopen dienen verminderd door den duur der loopbaan van ondergrondsche mijnwerker

30 années, tout en permettant aux éléments de forte constitution de continuer leur activité jusqu'aux âges de 50 et 55 ans, suivant la catégorie à laquelle ils appartiennent.

Cette limitation de la durée de la carrière est de nature à enrayer ou, tout au moins, à diminuer les risques d'affaiblissement physique de l'ouvrier mineur, à renforcer l'effectif absolument nécessaire au développement du pays, effectif qui est insuffisant à l'heure actuelle.

La pension de retraite sera accordée en fonction du nombre d'années de travail effectuées, étant entendu que sont assimilées aux périodes de travail requises, les interruptions dues à la maladie, au chômage involontaire, à l'invalidité, à la déportation et à l'emprisonnement du chef des autorités d'occupation.

Les pensions de veuves seront équitablement fixées à la moitié de la rente du travailleur pensionné. S'il s'agit d'ouvriers décédés avant l'âge de la pension, elles seront octroyées aux veuves âgées de plus de 40 ans, à raison de 35 % des salaires de base. Les veuves de moins de 40 ans toucheront une indemnité de réadaptation unique égale à une année de salaire du travailleur décédé. Dès qu'elles auront atteint 40 ans, elles bénéficieront des dispositions qui règlent la situation des veuves de cette catégorie.

Les pensions des veuves accordées le sont sans préjudice des avantages que les épouses d'ouvriers mineurs peuvent acquérir en vertu de leur occupation personnelle au travail en qualité de salariées.

La situation des orphelins d'ouvriers mineurs doit être sauvegardée et de façon telle que les enfants de cette catégorie ne puissent être défavorisés au regard des autres enfants.

te beperken op 25 jaar en dien van bovengronds mijnwerker op 30 jaar, waarbij aan de elementen met sterk gestel de mogelijkheid zou gelaten worden voort te werken tot den leeftijd van 50 of 55 jaar, volgens de categorie waartoe zij behooren.

Deze beperking van den duur der loopbaan zal de gevaren van lichamelijke verzwakking van den mijnwerker opheffen of op zijn minst verminderen, en het voor de ontwikkeling van het land volslekt noodzakelijk effectief — dat voor het oogenblik ontoereikend is — versterken.

Het ouderdomspensioen zal toegekend worden in functie van het aantal verrichte jaren arbeid, met dien verstande dat met de vereischte arbeidsperiodes worden gelijkgesteld de onderbrekingen veroorzaakt door ziekte, onvrijwillige werkloosheid, invaliditeit, deportatie en gevangenzetting door de bezettende overheid.

De weduwepensioenen zullen bijna vastgesteld worden op de helft van het jaargeld van een gepensionneerd arbeider. Als het gaat om arbeiders overleden voor den pensioenleeftijd, zullen zij naar rato van 35 % van de basisloon worden toegekend aan de weduwen van meer dan 40 jaar. De weduwen jonger dan 40 jaar zullen een enkele wederaanpassingsvergoeding ontvangen, gelijk aan één jaar loon van den overleden arbeider. Zoodra zij 40 jaar geworden zijn, zullen zij het voordeel genieten van de bepalingen die den toestand der weduwen van die categorie beheerschen.

De weduwepensioenen worden verleend onverminderd de voordeelen, welke de echtgenooten van een mijnwerker kan verkrijgen krachtens haar eigen tewerkstelling als loontrekkende.

De toestand van de weezzen der mijnwerkers moet worden veilig gesteld en wel zóó dat de kinderen van deze categorie niet kunnen benadeeld worden ten opzichte van de overige

Il n'est que de saine justice d'apporter à ces enfants les possibilités d'instruction, d'éducation et de développement nécessaires pour leur permettre d'être à même d'apporter, à l'âge d'homme, un rendement efficient à la collectivité. C'est pourquoi les rentes d'orphelins sont représentatives d'un coefficient important du salaire. Ces rentes seront doublées quand il s'agira d'orphelins de père et mère.

La présente proposition de loi intègre les pensions d'invalidité dans le régime des pensions de retraite et en prévoit la fixation des montants selon les modalités prévues en matière de pensions de vieillesse.

Le mineur invalide, atteint d'une incapacité de travail de plus de 60 %, bénéficie de la moitié de la pension de vieillesse augmentée de 2 % par année de travail effectuée et par année d'invalidité, jusqu'au moment où la pension d'invalidité deviendra égale à la pension de retraite.

Le mineur, dont l'incapacité de travail est inférieure à 60 %, mais supérieure à 33 %, aura droit à une indemnité de réadaptation lui permettant de s'adapter à une activité nouvelle et à une rente annuelle calculée en fonction du pourcentage d'invalidité.

Les veuves et orphelins d'invalides mineurs seront assimilés aux veuves et orphelins de mineurs pensionnés.

Il importe d'adapter les pensions de retraite de veuves et d'orphelins, existant actuellement, aux dispositions de la présente proposition de loi et ce, dans un délai de temps très court. Il serait évidemment anormal de voir les vieux travailleurs traités différemment.

Cette adaptation ne constituera en fait qu'une juste réparation des efforts fournis pendant une vie de labeur au profit du pays et une adaptation normale à une situation nouvelle.

kinderen. Het is slechts gezonde rechtvaardigheid, dat die kinderen in staat zouden wezen om de noodige opleiding, opvoeding en ontwikkeling te krijgen om later, als mannen, een doelmatige redeering te kunnen leveren aan de gemeenschap. Daarom vertegenwoordigen de weezenspensioenen een hoogen coëfficiënt van het loon. Deze renten worden verdubbeld als het volle weezens geldt.

Dit wetsvoorstel schakelt de invaliditeitspensioenen in het regime der ouderdomspensioenen in en voorziet de vaststelling van de bedragen volgens de modaliteiten inzake ouderdomspensioenen.

De invalide mijnwerker met een werkongekwaamheid van meer dan 60 % geniet de helft van het ouderdomspensioen vermeerderd met 2 % per jaar verrichten arbeid en per jaar invaliditeit, tot het oogenblik dat het invaliditeitspensioen gelijk wordt aan het ouderdomspensioen.

De mijnwerker, wiens werkongeschiktheid lager is dan 60 % doch hoger dan 33 %, zal recht hebben op een wederaanpassingsvergoeding, die hem zal in de mogelijkheid stellen zich aan een nieuwe bedrijvigheid aan te passen, en op een rente berekend in functie van het invaliditeitspercentage.

De weduwen en weezen van invalide mijnwerkers zullen gelijkgesteld worden met de weduwen en weezen van gepensioneerde mijnwerkers.

De thans bestaande ouderdoms-, weduwen- en weezenspensioenen dienen aangepast aan de bepalingen van onderhavig wetsvoorstel, en zulks binnen een zeer korte termijn. Het zou, natuurlijk, abnormaal zijn zoo de bejaarde arbeiders anders behandeld werden.

Die aanpassing zal feitelijk slechts een rechtvaardige vergoeding zijn voor de inspanningen geleverd tijdens een leven van noesten arbeid in het belang van het land, en een normale aanpassing aan een nieuw toestand.

Les considérations émises ci-dessus présentent un incontestable progrès et une simplification certaine. Les dispositions préconisées permettent d'apporter les correctifs nécessaires en cas de dévaluation de la monnaie et les pensions seront variables en importance, en fonction de l'index du coût de la vie.

* * *

Les charges résultant des dispositions de la présente proposition de loi seront sensiblement supérieures aux charges actuelles. Elles doivent être équitablement supportées par les travailleurs, les employeurs, à concurrence de 12 % des salaires. Les travailleurs supporteront une contribution égale à 4 % des salaires. Les employeurs participeront aux charges à concurrence de 8 %. L'Etat affectera au régime des pensions de mineurs une subvention égale au solde de la charge.

La participation de l'Etat sera compensée par des économies dans les charges qu'il subit directement ou indirectement, à l'heure actuelle, du fait de ses interventions diverses et par le rendement accru d'une activité essentielle au développement de la vie économique de la nation, accroissement provoqué par les avantages qui attireront à nouveau le nombre des travailleurs nécessaire. Nos travailleurs belges manifestent actuellement une tendance bien nette à désertter les mines, étant donné l'insécurité de la profession ainsi que la rémunération insuffisante qui est allouée en période de travail, de maladie, d'accidents, d'invalidité et de retraite. Il est reconnu par tous que le bien-être du pays est subordonné au développement de son industrie charbonnière. Il importe donc d'attirer à nouveau le travailleur belge à la profession de

Bovenstaande overwegingen betekenen een ontgeschrekkelijken vooruitgang en een stellige vereenvoudiging. De aangeprezen bepalingen maken het mogelijk de noodige correctieven aan te brengen in geval van muntontwaarding en het bedrag der pensioenen zal veranderlijk zijn, in functie van den index der levensduurte.

* * *

De lasten voortspruitende uit de bepalingen van dit wetsvoorstel zullen aanzienlijk hooger zijn dan de huidige. Zij zullen rechtmatig moeten gedragen worden door de werknemers, de werkgevers, ten beloope van 12 % van de loonen. De werknemers zullen een aandeel dragen gelijk aan 4 % van de loonen. De werkgevers zullen in de lasten tusschenbeide komen tot een beloop van 8 %. De Staat zal voor het pensioenstelsel der mijnwerkers een toelage ter beschikking stellen gelijk aan het saldo van den last.

De deelneming van den Staat zal een tegenwicht vinden in besparingen op de lasten die, thans, rechtstreeks of onrechtstreeks op hem drukken, wegens zijn tusschenkomsten van allen aard, en in de toeneming van de rendeering van een voor het economisch leven van het land onontbeerlijke bedrijvigheid, welke verhoging zal teweeggebracht worden door de voordeelen die opnieuw het noodige aantal arbeiders zullen aantrekken. Bij onze Belgische arbeiders bestaat er tegenwoordig een zeer duidelijke strekking om de mijn te verlaten, gezien de onveiligheid van het beroep, zoomede de ontoereikendheid van het loon dat wordt toegekend bij arbeid, bij ziekte, bij ongevallen, bij invaliditeit en als pensioen. Het wordt algemeen erkend dat de welvaart van het land afhankelijk is van de ontwikkeling van onze kolennijverheid. Het is dus van belang den

(6)

mineur et ceci ne sera réalisable qu'en lui apportant des conditions de sécurité, de rémunération plus favorables.

Notre proposition de loi contribue sérieusement à réaliser partiellement ce programme.

GLINEUR.

Belgischen arbeider opnieuw aan te trekken naar het beroep van mijnwerker, en zulks zal slechts mogelijk zijn door hem gunstiger voorwaarden inzake veiligheid en loon te verschaffen.

Ons wetsvoorstel draagt er ernstig toe bij om dit programma gedeeltelijk te verwezenlijken.

Proposition de loi fixant les pensions de retraite, des veuves et d'invalidité des ouvriers mineurs.

Wetsvoorstel tot vaststelling van de ouderdoms-, weduwe- en invaliditeits-pensioenen der mijnwerkers.

ARTICLE PREMIER.

Est réputé ouvrier mineur, pour l'application de la présente loi, tout travailleur manuel occupé au travail dans les houillères belges. Sont assimilés aux ouvriers mineurs, les ouvriers d'entrepreneurs particuliers occupés à des travaux effectués, soit au fond, soit à la surface en territoire concédé et intéressant l'exploitation, tels que creusement de puits, transport, chargement, manipulation des produits extraits, dépôt de matières stériles, ateliers de réparation des outils et de matériel d'exploitation, les lampisteries, les dépôts de bois et autres substances nécessaires à l'exploitation.

Ne sont pas assimilés les ouvriers des établissements où l'exploitation est souterraine, qui ne participent pas directement à l'extraction des produits ou qui ne sont pas occupés à la manipulation, au chargement, lavage, triage ou transport des produits.

Ne sont pas assimilés les ouvriers des établissements qui comportent en même temps une exploitation souterraine, à l'exception de ceux de ces ouvriers qui ont été spécialement embauchés pour l'exploitation souterraine.

Les travailleurs assimilés aux mineurs sont assimilés aux assurés mineurs de fond ou aux assurés mineurs de la surface, suivant que leurs travaux s'effectuent habituellement au fond ou à la surface.

EERSTE ARTIKEL.

Wordt geacht mijnwerker te zijn, voor de toepassing van deze wet, iedere handarbeider werkzaam in een Belgische steenkoolmijnontginding. Worden gelijkgesteld met de steenkoolmijnwerkers de werklieden van private aannemers gebezigt voor werken uitgevoerd, hetzij ondergronds, hetzij bovengronds op geconcedeerd grondgebied en verband houdende met het mijnbedrijf, zooals het graven van putten, vervoer, laden, verhandelen van de bovengehaalde producten, opslaan van nutteloze grondstoffen, werkplaatsen voor herstel van werktuigen en materieel der exploitatie, de lampenbergplaatsen, de opslagplaatsen van hout en andere producten noodig voor de exploitatie.

Worden niet gelijkgesteld de arbeiders der instellingen waar de exploitatie ondergronds geschiedt en die niet rechtstreeks deelnemen aan de ontginding der producten of die niet zijn gebezigt voor het verhandelen, het laden, het wasschen, het sorteeren of het vervoeren der producten.

Worden niet gelijkgesteld de arbeiders der instellingen die tevens een ondergrondsche exploitatie bezitten, ter uitzondering van diegenen dezer arbeiders die speciaal werden aangeworven voor de ondergrondsche ontginding.

De met de mijnwerkers gelijkgestelde arbeiders worden gelijk gesteld met de verzekerde ondergrondsche mijnwerkers of met de verzekerde bovengrondsche mijnwerkers naar gelang hun arbeid doorgaans geschiedt ondergronds of bovengronds.

ART. 2.

Les anciens mineurs du fond ont droit à la pension de retraite dès qu'ils ont atteint l'âge de 50 ans. Le droit à la pension de retraite est également acquis aux ouvriers mineurs du fond qui ont effectué 25 années de travail de fond avant d'avoir atteint leur cinquantième anniversaire.

ART. 2.

De gewezen ondergrondsche mijnwerkers hebben recht op het rustpensioen zoodra zij den leeftijd van 50 jaar hebben bereikt. Het recht op het rustpensioen is eveneens verworven aan de ondergrondsche mijnwerkers die 25 jaar ondergrondschen arbeid hebben verricht vooraleer hun vijftigste jaar te hebben bereikt.

ART. 3.

Les ouvriers mineurs de la surface ont droit à la pension de retraite dès qu'ils ont atteint l'âge de 55 ans. Le droit à la pension de retraite est également acquis aux ouvriers mineurs de la surface qui ont effectué 30 années de travail à la surface avant d'avoir atteint leur cinquante-cinquième anniversaire.

ART. 3.

De bovengrondsche mijnwerkers hebben recht op het rustpensioen zoodra zij den leeftijd van 55 jaar hebben bereikt. Het recht op het rustpensioen is eveneens verworven aan de bovengrondsche mijnwerkers die 30 jaar bovengrondschen arbeid hebben verricht vooraleer hun vijf en vijftigste jaar te hebben bereikt.

ART. 4.

Chaque année de travail accomplie au fond donne droit à $1/25^{\text{e}}$ de la pension de retraite annuelle normale définie à l'article 6.

ART. 4.

Ieder jaar arbeid verricht ondergronds geeft recht op $1/25^{\text{e}}$ van het normaal jaarlijksch rustpensioen vastgesteld bij artikel 6.

ART. 5.

Chaque année de travail accomplie à la surface donne droit à $1/30^{\text{e}}$ de la pension de retraite annuelle définie à l'article 7.

ART. 5.

Ieder jaar arbeid verricht bovengronds geeft recht op $1/30^{\text{e}}$ van het jaarlijksch rustpensioen bepaald bij artikel 7.

ART. 6.

La pension annuelle normale de l'ouvrier mineur du fond ne travaillant plus est égale à 75 % du salaire arithmétique moyen horaire, gagné pendant l'année précédant celle de la mise à la pension par l'ensemble des ouvriers mineurs du fond âgés de plus de 21 ans, multiplié par 2490 (52 semaines de 48 heures).

ART. 6.

Het normaal jaarlijksch pensioen van den ondergrondschen mijnwerker, die niet meer werkt, is gelijk aan 75 % van het rekenkundig gemiddeld uurloon, gedurende het jaar welk voorafgaat aan dat van de oppensioenstelling verdiend door de globale ondergrondsche mijnwerkers meer dan 21 jaar oud, vermenigvuldigd met 2490 (52 weken van 48 uren).

ART. 7.

La pension annuelle normale de l'ouvrier mineur de la surface ne tra-vaillant plus est égale à 75 % du salaire arithmétique moyen horaire gagné, pendant l'année précédente, par l'ensemble des ouvriers mineurs de la surface âgés de plus de 21 ans, multiplié par 2490 (52 semaines de 48 heures).

ART. 8.

Est réputée année de travail, toute période de 350 journées de travail ou assimilées à celles-ci.

ART. 9.

Sont assimilés aux journées de travail effectivement prestées :

1° les dimanches et jours fériés légaux;

2° les journées ayant donné lieu à indemnisation pour chômage, maladie, invalidité, congés payés;

3° les journées indemnisées au titre d'invalidité temporaire totale résultant des accidents de travail;

4° les journées de rappel sous les drapeaux, pour quelque cause que ce soit, sauf par mesure disciplinaire;

5° les journées passées en captivité entre le 10 mai 1940 et le 30 juin 1945 du fait des autorités ennemis, en qualité de prisonnier politique, de prisonnier militaire ou de déporté. Les journées assimilées sont considérées comme ayant été effectuées au fond ou à la surface, suivant que le travailleur intéressé était occupé au fond ou à la surface au moment de l'arrêt du travail.

ART. 7.

Het normaal jaarlijksch pensioen van den bovengrondsch mijnwerker die niet meer werkt, is gelijk aan 75 % van het rekenkundig gemiddeld uurloon gedurende het vorig jaar verdiend door de gezamenlijke bovengrondsche mijnarbeiders meer dan 21 jaar oud, vermenigvuldigd met 2490 (52 weken van 48 uren).

ART. 8.

Wordt beschouwd als jaar werk ieder tijdperk van 350 arbeidsdagen of daarmede gelijkgestelde dagen.

ART. 9.

Worden gelijkgesteld met de werkelijk geleverde arbeidsdagen :

1° de Zondagen en wettelijke feestdagen;

2° de dagen die hebben aanleiding gegeven tot vergoeding wegens werkloosheid, ziekte, invaliditeit, betaald verlof;

3° de dagen vergoed ten titel van volledige tijdelijke invaliditeit voortspruitende uit arbeidsongevallen;

4° de dagen van wederoproeping onder de wapens wegens welke reden ook, behoudens bij tuchtmaattregel;

5° de dagen doorgebracht in gevangenschap tusschen 10 Mei 1940 en 30 Juni 1945 door het feit van de vijandelijke overheden, in hoedanigheid van politieken gevangene, van krijgsgevangene of van weggevoerde. De gelijkgestelde dagen worden beschouwd als zijnde gedaan bovengronds of ondergronds naar gelang de betrokken arbeider op het oogenblik van het stopzetten van den arbeid was te werk gesteld ondergronds of bovengronds.

ART. 10.

Les anciens mineurs ayant travaillé au fond et à la surface seront pensionnés dès qu'ils auront atteint le nombre d'années de service exigé par les articles 2 et 3 dans la catégorie où ils ont été occupés en fin de carrière ou dès qu'ils auront atteint l'âge limite de cette catégorie.

ART. 10.

De gewezen mijnwerkers die hebben gearbeid ondergronds of bovengronds zullen op pensioen worden gesteld zoodra zij het aantal dienstjaren, vereischt door de artikelen 2 en 3, zullen hebben bereikt in de categorie waar zij waren te werk gesteld op het einde hunner loopbaan of zoodra zij de leeftijdsgrens van deze categorie zullen hebben bereikt.

ART. 11.

Tout ouvrier mineur ayant abandonné le métier de mineur au cours de sa carrière bénéficiera de la pension de retraite acquise en vertu des articles précédents, au moment où ses droits à une autre pension de retraite prendront cours en vertu d'une autre activité en qualité de travailleur salarié ou à l'âge de 60 ans, s'il a perdu la qualité de travailleur salarié.

ART. 11.

Ieder mijnwerker die tijdens zijn loopbaan heeft afgezien van het beroep van mijnwerker zal het rustpensioen genieten, dat is verworven krachtens de voorgaande artikelen op het ogenblik waarop zijn rechten op een ander rustpensioen zullen ingaan wegens een andere bedrijvigheid als loontrekkend arbeider of op den leeftijd van 60 jaar, indien hij de hoedanigheid van loontrekkend arbeider heeft verloren.

ART. 12.

Les ouvriers mineurs n'ayant pas effectué dix années de travail en qualité de travailleur salarié ne pourront, en aucun cas, prétendre au bénéfice de la pension de retraite.

ART. 12.

De mijnwerkers die geen tien jaar arbeid hebben verricht als loontrekkend arbeider kunnen in geen geval aanspraak maken op het voordeel van het rustpensioen.

ART. 13.

Les ouvriers mineurs du fond, ayant accompli 25 années de travail au fond et les ouvriers de la surface, ayant accompli 30 années de travail à la surface, pourront continuer à travailler en qualité d'ouvriers mineurs jusqu'aux limites d'âges (50 et 55 ans) déterminées par les articles 2 et 3. Chaque année de travail au-delà de 25 ans pour les mineurs du fond et au-delà de 30 pour les mineurs de la surface, ouvrira le droit à une majoration de pension de 4 %. Le montant total des majorations acquises de la sorte est limité à 25 %.

ART. 13.

De mijnwerkers van den ondergrond die 25 jaar ondergrondsche arbeid hebben verricht en de arbeiders van den bovengrond die 30 jaar bovengrondschen arbeid hebben verricht kunnen verder arbeiden als mijnwerkers tot aan de leeftijdsgrenzen (50 en 55 jaar) vastgesteld door de artikelen 2 en 3. Ieder jaar arbeid boven de 25 jaar voor de ondergrondsche mijnwerkers en boven de 30 jaar voor de bovengrondsche mijnwerkers geeft recht op een pensioenbijslag van 4 %. Het globaal bedrag der aldus verworven bijslagen is beperkt op 25 %.

ART. 14.

La veuve d'un ouvrier mineur pensionné, lorsque le mariage a eu lieu avant l'âge de la retraite, bénéfice d'une pension égale à 50 % du montant de la pension allouée au travailleur décédé. Cette pension cesse d'être due en cas de remariage et est remplacée par une allocation égale à trois fois le montant de la rente annuelle.

ART. 15.

La veuve d'un ouvrier mineur décédé avant l'âge de la pension, bénéficie :

1° Si elle a plus de 40 ans au moment du décès du travailleur, d'une rente égale à 35 % du salaire annuel moyen défini aux articles 6 ou 7. Cette rente cesse d'être due en cas de remariage et est remplacée par une allocation égale à trois fois le montant de la rente annuelle.

2° Si elle a moins de 40 ans au moment du décès du travailleur, d'une allocation de réadaptation unique égale au montant du salaire normal annuel défini aux articles 6 ou 7. Dès qu'elle atteindra 40 ans, elle aura droit aux avantages réservés aux veuves dont question au paragraphe du présent article.

ART. 16.

Les orphelins d'ouvriers mineurs, pensionnés ou décédés avant l'âge de la retraite, bénéficient, jusqu'à l'âge de 18 ans, de pensions basées sur le salaire normal défini aux articles 6 et 7, d'après les taux suivants :

20 % pour un enfant à charge de moins de 18 ans;

ART. 14.

De weduwe van een gepensioneerden mijnwerker, wanneer het huwelijk plaats had vóór den leeftijd van het rustpensioen, geniet een pensioen gelijk aan 50 % van het bedrag van het pensioen toegekend aan den overleden mijnwerker. Dit pensioen houdt op verschuldigd te zijn in geval van nieuw huwelijk en wordt vervangen door een toelage gelijk aan driemaal het bedrag der jaarlijksche rente.

ART. 15.

De weduwe van een mijnwerker overleden vóór den leeftijd van het pensioen geniet :

1° Indien zij meer dan 40 jaar oud is op het oogenblik van het overlijden van den mijnwerker, een rente gelijk aan 35 % van het gemiddeld jaarloon bepaald bij de artikelen 6 of 7. Deze rente houdt op verschuldigd te zijn in geval van nieuw huwelijk en wordt vervangen door een toelage gelijk aan driemaal het bedrag der jaarlijksche rente;

2° Indien zij minder dan 40 jaar oud is op het oogenblik van het overlijden van den mijnwerker, een enkele toelage voor heraanpassing gelijk aan het bedrag van het normaal jaarloon bepaald bij de artikelen 6 of 7. Zoodra zij den leeftijd van 40 jaar heeft bereikt, heeft zij recht op de voordeelen voorbehouden aan de weduwen bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel.

ART. 16.

De weezen van mijnwerkers, gepensionneerd of overleden vóór den leeftijd van het rustpensioen, genieten, tot den leeftijd van 18 jaar, pensioenen gesteund op het normaal loon vastgesteld bij de artikelen 6 en 7 volgens de volgende bedragen :

20 % voor één kind ten laste van minder dan 18 jaar;

35 % pour deux enfants à charge de moins de 18 ans;

45 % pour plus de deux enfants à charge de moins de 18 ans,

ceci, sans préjudice du droit aux allocations familiales.

ART. 17.

En cas du décès du conjoint d'un ouvrier mineur décédé, les pensions d'orphelins sont doublées.

ART. 18.

L'ouvrier mineur invalide atteint d'une incapacité de travail de 60 % au moins a droit à une pension d'invalidité égale à 50 % du salaire annuel normal défini aux articles 6 et 7 majorée d'autant de fois 1 % de ce salaire qu'il a effectué d'années de travail au moment de la prise de cours de la pension d'invalidité et ce, pendant toute la période d'incapacité.

ART. 19.

L'ouvrier mineur invalide, atteint d'une incapacité inférieure à 60 % et supérieure à 33 %, bénéficient :

a) d'une allocation unique de réadaptation égale à 50 % du salaire normal défini aux articles 6 et 7;

b) d'une allocation annuelle égale à autant de % du salaire normal défini aux articles 6 et 7 qu'il a de degrés d'invalidité. La fixation du degré d'invalidité sera déterminée par les médecins, désignés à cet effet par le Ministre du Travail et figurant sur une liste de candidats présentée par l'organisation la plus représentative des syndicats de mineurs.

35 % voor twee kinderen ten laste van minder dan 18 jaar;

45 % voor meer dan twee kinderen van minder dan 18 jaar,

zulks onverminderd het recht op de gezinsvergoedingen.

ART. 17.

In geval van overlijden van de echtgenoot van een overleden mijnwerker, worden de pensioenen van de weezzen verdubbeld.

ART. 18.

De invalide mijnwerker aangetast door een werkongebekwaamheid van minstens 60 % heeft recht op een invaliditeitspensioen gelijk aan 50 % van het normaal jaarloon vastgesteld bij de artikelen 6 en 7, verhoogd met zooveel maal 1 % van dit loon als hij jaren arbeid heeft verricht op het oogenblik dat het invaliditeitspensioen ingaat en zulks gedurende het gehele tijdperk van werkongebekwaamheid.

ART. 19.

De invalide mijnwerker, aangetast door een werkongebekwaamheid van minder dan 60 % en van meer dan 33 %, geniet :

a) een enkele wederaanpassingstoelage gelijk aan 50 % van het normaal loon vastgesteld bij de artikelen 6 en 7;

b) een jaarlijksche toelage gelijk aan zooveel procent van het normaal loon vastgesteld bij de artikelen 6 en 7, als hij graden invaliditeit telt. De vaststelling van den graad van invaliditeit geschiedt door de geneesheeren te dien einde aangeduid door den Minister van Arbeid en voorkomende op een lijst van candidaten voorgebragen door de meest representatieve organisatie der mijnwerkerssyndicaten.

ART. 20.

La veuve, agée de 40 ans au moins, d'un ouvrier mineur bénéficiant d'une pension d'invalidité, a droit à une pension égale à 35 % du salaire annuel normal défini aux articles 6 et 7. Cette pension cesse d'être due en cas de remariage et est remplacée par une allocation de remariage égale à trois fois le montant de la rente annuelle.

La veuve, agée de moins de 40 ans, d'un ouvrier mineur bénéficiant d'une pension d'invalidité, a droit à une allocation de réadaptation unique égale au salaire annuel normal défini aux articles 6 et 7. Dès qu'elle atteindra 40 ans, elle aura droit aux avantages réservés aux veuves dont question au paragraphe précédent.

ART. 21.

Les pensions d'orphelins d'ouvriers mineurs bénéficiant d'une pension d'invalidité sont fixées conformément aux stipulations de l'article 17.

ART. 22.

Les pensions acquises en vertu de la présente loi sont liquidées mensuellement et par anticipation.

ART. 23.

Les pensions de retraite, de veuves, de survie, d'orphelins, d'invalidité, acquises au moment de la mise en application de la présente loi, seront rectifiées en fonction des dispositions de celle-ci et ce, dans un délai maximum de six mois, prenant cours à la date de promulgation.

ART. 24.

Tout ouvrier mineur du fond, né avant le 1er janvier 1896, ayant ac-

ART. 20.

De weduwe minstens 40 jaar oud van een mijnwerker die een invaliditeitspensioen genoot, heeft recht op een pensioen gelijk aan 35 % van het normaal jaarloon vastgesteld bij de artikelen 6 en 7. Dit pensioen houdt op verschuldigd te zijn in geval van nieuw huwelijc en wordt vervangen door een toelage wegens nieuw huwelijc, gelijk aan driemaal het bedrag der jaarlijksche rente.

De weduwe minder dan 40 jaar oud van een mijnwerker die een invaliditeitspensioen genoot heeft recht op een enige heraanpassingstoelage gelijk aan het normaal jaarloon vastgesteld bij de artikelen 6 en 7. Zoodra zij den leeftijd van 40 jaar heeft bereikt, heeft zij recht op de voordeelen voorbehouden aan de weduwen bedoeld in de vorige paragraaf.

ART. 21.

De pensioenen van weezzen van mijnwerkers die een invaliditeitspensioen genoten worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 17.

ART. 22.

De pensioenen verworven krachtens deze wet worden maandelijks en op voorhand uitbetaald.

ART. 23.

De rust-, de weduwe-, de overlevings-, de weezzen-, de invaliditeitspensioenen verworven op het oogenblik van de toepassing van deze wet, worden aangepast in verhouding tot de bepalingen van deze wet en zulks binnen een termijn van hoogstens zes maand ingaande op den dag der bekendmaking.

ART. 24.

Ieder ondergrondsche mijnwerker geboren vóór 1 Januari 1896, die tien

compli 10 années de travail ou assimilées en qualité d'ouvrier mineur, bénéficiera d'une pension déterminée par la présente loi avec minimum de 20,000 francs l'an. Tout ouvrier mineur de la surface, né avant le 1er janvier 1891, ayant accompli 10 années de travail ou assimilées en qualité d'ouvrier mineur, bénéficiera d'une pension déterminée par la présente loi avec minimum de 18,000 francs l'an. Les ouvriers mineurs du fond ou de la surface, qui atteindront 50 ou 55 ans entre le 1er janvier 1946 et le 31 décembre 1960 et qui auront effectué 10 années de travail avant le 1er janvier 1946, bénéficieront de pensions déterminées par la présente loi, sans que cette pension puisse être inférieure à 20,000 et 18,000 francs l'an.

ART. 25.

Les pensions de retraite acquises en vertu de l'article 24, alinéas 1 et 2, sont fixées à 75 % des taux ci-dessus pour les pensions de célibataires veufs et divorcés, sans enfant.

ART. 26.

La charge totale annuelle résultant du paiement des pensions et allocations dues en vertu de la présente loi est supportée par les employeurs et les travailleurs, jusqu'à concurrence de 12 % des salaires et rémunérations payées et ce, dans la proportion suivante :

Travailleurs : 4 % — employeurs : 8 % ; l'Etat pour le solde de la charge.

ART. 27.

Sont réputés salaires, pour l'application de la présente loi, toutes rémunérations quelconques sans limitation d'espèce ou de plafond.

ART. 28.

Le taux des pensions acquises en vertu de la présente loi sera augmenté ou diminué en fonction des fluctuations

jaren arbeid of daarmede gelijkgestelde jaren als mijnwerker telt, geniet een pensioen vastgesteld door deze wet, met een minimum van 20,000 frank per jaar. Ieder bovengrondsche mijnwerker, geboren vóór 1 Januari 1891, die tien jaren arbeid of daarmede gelijkgestelde jaren telt als mijnwerker, geniet een pensioen vastgesteld bij deze wet met een minimum van 18,000 fr. per jaar. De ondergrondsche of bovengrondsche mijnwerkers, die den leeftijd van 50 of 55 jaar bereiken tusschen 1 Januari 1946 en 31 December 1960 en die vóór 1 Januari 1946 tien jaren arbeid hebben volbracht, genieten pensioenen vastgesteld bij deze wet zonder dat dit pensioen mag lager zijn dan 20,000 frank en 18,000 frank per jaar.

ART. 25.

De rustpensioenen verworven krachtens artikel 24, alinea's 1 en 2, worden vastgesteld op 75 % van bovenvermelde bedragen voor de pensioenen van ongehuwden, weduwnaars en gescheidenen zonder kinderen.

ART. 26.

De totale jaarlijksche last voortvloeiende uit de betaling der pensioenen en toelagen verschuldigd krachtens deze wet, wordt gedragen door de werkgevers en de werknemers tot een beloop van 12 % der betaalde loonen en bezoldigingen en zulks in de volgende verhouding :

Arbeiders 4 %, werkgevers 8 %, de Staat voor het overige van den last.

ART. 27.

Worden beschouwd als loonen voor de toepassing van deze wet, alle om het even welke bezoldigingen zonder beperking van soort of maximum.

ART. 28.

Het bedrag der pensioenen verworven krachtens deze wet zal worden vermeerderd of verminderd in verhou-

des salaires minima d'ouvriers qualifiés, chaque fois que la fluctuation atteindra 10 % et ce, le premier jour du mois suivant.

ART. 29.

Tout complément de charge résultant de l'application de l'article précédent sera supporté intégralement par l'Etat.

ART. 30.

Les organismes dispensant les indemnités définies à l'article 9, alinéas 2 et 3, sont assimilés aux employeurs pour l'application de la présente loi.

ART. 31.

Le Fonds national de Retraite des Ouvriers Mineurs est chargé de l'application de la présente loi suivant des modalités qui seront déterminées par un arrêté d'exécution.

ART. 32.

Tous capitaux quelconques immobilisés ou non, en possession, au moment de la mise en application de la présente loi, des organismes assureurs, collecteurs de cotisations ou distributeurs, représentant les capitaux constitutifs de rentes acquises ou en voie de constitution ainsi que les cotisations de répartition détenues en vertu des dispositions légales en vigueur, sont transférés au Fonds National de Retraite des Ouvriers Mineurs suivant des modalités qui seront définies par un arrêté d'exécution.

ART. 33.

Tous capitaux quelconques détenus par le Fonds National de Retraite des Ouvriers Mineurs ne pourront être investis que dans des entreprises d'intérêt général, sous contrôle et garantie de l'Etat, au profit exclusif des travailleurs.

ding tot de schommelingen der minimaloonen van de geschoolde arbeiders telkens als de schommeling 10 % bereikt en zulks met ingang van den eersten dag der volgende maand.

ART. 29.

Iedere aanvullende last voortvloeiende uit de toepassing van het vorig artikel zal volledig door den Staat worden gedragen.

ART. 30.

De instellingen die de bij artikel 9, alinea's 2 en 3, betaalde vergoedingen verleenen, worden gelijkgesteld met de werkgevers voor de toepassing van deze wet.

ART. 31.

Het Nationaal Pensioenfonds der Mijnwerkers is belast met de toepassing van deze wet volgens de modaliteiten die zullen worden vastgesteld bij een besluit van uitvoering.

ART. 32.

Alle al dan niet vastgelegde kapitalen in het bezit, op het oogenblik van de toepassing van deze wet, van de verzekeringsinstellingen die bijdragen inzamelen of verdeelen, vertegenwoordigende de kapitalen tot vestiging van verworven of in aanleg zijnde renten, alsmede de bijdragen van omslag, in bezit gehouden krachtens de in voege zijnde wettelijke bepalingen, worden overgedragen op het Nationaal Pensioenfonds der Mijnwerkers volgens modaliteiten die zullen worden vastgesteld bij een besluit van uitvoering.

ART. 33.

Alle kapitalen in het bezit van het Nationaal Pensioenfonds der Mijnwerkers kunnen enkel worden belegd in ondernemingen van algemeen belang, onder toezicht en waarborg van den Staat, uitsluitend ten voordeele van de arbeiders.

ART. 34.

Les travailleurs étrangers domiciliés et résidant en Belgique sont assimilés aux travailleurs belges pour l'application de la présente loi.

ART. 35.

Le Fonds National de Retraite des Ouvriers Mineurs est placé sous le contrôle et l'autorité du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale.

ART. 36.

Ont droit aux distributions gratuites de charbon, dans des conditions identiques à celles qui régissent les distributions aux ouvriers mineurs en activité : les ouvriers mineurs pensionnés et tous les bénéficiaires d'une pension de retraite, de veuve, de survie, d'invalidité ou d'orphelin, en application de la présente loi.

Les distributions prévues à l'alinéa précédent se feront suivant les modalités qui seront définies par un arrêté d'exécution et seront à charge des exploitants de charbonnages.

En cas de cumul des droits, l'attribution maximum sera limitée au droit possédé par l'ouvrier mineur en activité.

ART. 37.

Toutes les prescriptions antérieures relatives aux pensions des ouvriers mineurs sont abrogées.

ART. 38.

La présente loi portera ses effets dès le jour de sa publication.

**GLINEUR.
LEVECO.
BOULANGER.
KINET.
STAMPS.
GOOSSENS.**

ART. 34.

De vreemde arbeiders in België woonachtig en er verblijvende worden gelijkgesteld met de Belgische arbeiders voor de toepassing van deze wet.

ART. 35.

Het Nationaal Pensioenfonds der Mijnwerkers staat onder het toezicht en het gezag van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

ART. 36.

Hebben recht op de kosteloze bedelingen van steenkool in gelijke voorwaarden als die welke de bedelingen aan de mijnwerkers in actieve arbeid regelen : de gepensioneerde mijnwerkers en al de genieters van een rust-, een weduwe-, een overlevings-, een invaliditeits- of een weezenspensioen bij toepassing van deze wet.

De bedelingen, voorzien bij de vorige alinea, geschieden volgens de modaliteiten die zullen worden vastgesteld bij een uitvoeringsbesluit en zullen ten laste zijn van de uitbaters van de steenkoolmijnen.

In geval van cumulatie van rechten, zal de maximabedeeling beperkt worden tot het recht bezeten door den actieve mijnwerker.

ART. 37.

Al de vroegere voorschriften betreffende de pensioenen der mijnwerkers worden ingetrokken..

ART. 38.

Deze wet treedt in werking den dag harer bekendmaking.